

Een bulletin uitgegeven
voor de bewoners van Frederiksoord
en omgeving

DE STAR

star.frederiksoord@home.nl

Hernieuwde uitgave
Jaargang 7 · Uitgave 1 · januari 2013

Op weg naar Werelderfgoed Frederiksoord Nu

ingang van de camping De Moesberg onlangs is gecreëerd door de jonge kunstenaar Jelmer Zwaan, nu wonend in Hattemerbroek, maar van oorsprong komend uit Nijensleek. Het beeld is gemaakt uit een oude rode beuk van ongeveer 85 jaar oud.

Natuurlijk is iedereen nieuwsgierig naar de uitslag van de fotoprijsvraag in de vorige Star: een bovenaanzicht van Huis Westerbeek. Er is een groot aantal inzendingen binnengekomen met goede maar zeker ook met foute oplossingen. Onder de inzenders van de goede oplossingen hebben we geloot en winnaar is geworden de familie J. Roffelsen in Wilhelminaard. De prijs, het boekje Een steen in de vijver zal de winnaar persoonlijk worden overhandigd.

We hebben besloten u een nieuwe prijsvraag aan te bieden: Wie kan aangeven wat er op de historische foto rechts onderin is afgebeeld. We willen naam en plaats weten. Een prachtige uitdaging waar we de winnaar weer het boekje 'Een steen in de vijver' als prijs zullen aanbieden.

We willen eenieder er nog even op wijzen dat er binnenkort een informatieavond wordt belegd over de gang van zaken rond het Werelderfgoed. Natuurlijk willen we ook de sponsoren van ons bulletin weer bedanken, want dankzij hen zijn we in staat De Star uit te geven.

Wat ons blijft boeien is dat wij de enige uitgevers van een bulletin in Nederland zijn die niet van bovenaf op onze vingers getikt kunnen worden over de inhoud en uitvoering van ons bulletin, wat niet betekent dat we niet open staan voor positieve kritiek en suggesties ter verbetering van De Star.

FREDERIKSOORD – Ook dit jaar willen we alle lezers van De Star, of het nu in papieren of digitale uitvoering is, een heel gezond, vredig en vooral gelukkig 2013 wensen.

We beginnen al weer aan de zevende jaargang van de Star, die elke keer weer met veel zorg een aandacht wordt gemaakt. Daarvoor dank aan alle betrokkenen en zeker Frits van der Bij, voor zijn trouwe redactiewerkzaamheden.

De openingsfoto is - en iedereen heeft haar natuurlijk al bewonderd - het Witte Wief dat bij de

We hopen ook dit jaar weer vier bulletins uit te brengen en we stellen het zeer op prijs dat ook belangstellenden kopij leveren, zoals in deze Star.

Het aantal digitale abonnees van De Star stijgt nog steeds en daar zijn we erg trots op. Mocht u als di-

gitale abonnee een ander e-mailadres krijgen, laat ons dat dan weten. Ons e-mailadres is nog steeds **star.frederiksoord@home.nl**. Via dit e-mailadres kunnen ook belangstellenden buiten Frederiksoord en Wilhelminaard een digitale versie van De Star aanvragen. In Hotel Frederiksoord is altijd een papieren versie verkrijgbaar.

Hilco Komen en Jan Jansen

AGENDA

Elke zaterdag in de even weken

Biologische boerenmarkt naast De Koloniehof

Zondag 20 januari

Concert door Bart Schneeman (hobo) en Paolo Giacometti (piano) in Koloniekerkje

Zondag 17 februari

Concert door Musica Temprana in Koloniekerkje

Zondag 17 maart

Concert door Nadia Vlaeva (piano) in Koloniekerkje

Zondag 7 april

Concert door Quirine Viersen

Weekend 27 en 28 april

Lente Fair op De Tuinen

Zondag 26 mei

Koloniedag Frederiksoord

Historie

Een stukje Historie uit het Jaarboekje Erica van 1886. De Maatschappij van Weldadigheid was in die tijd een vereniging. Men kon lid worden van deze vereniging voor f2,60 per jaar. Heden ten dage is de MvW een stichting. Men kan Begunstiger worden voor €15,00 per jaar. Personen die begunstiger willen worden - wij bevelen dat van harte aan - kunnen zich aanmelden via info@mvwfrederiksoord.nl

XXIV

LIDMAATSCHAP DER MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

Art. 10 en 11 der Statuten:

"Ieder ingezetene van het Rijk of zijne Koloniën of Bezittingen in andere wereldlanden, die eene jaarlijksche contributie betaalt van f2,60, is lid der Maatschappij."

"Hoogere jaarlijksche contributiën, giften of legaten worden met erkentelijkheid aangenomen."

"De leden behooren tot de Afdeeling der plaats, waar zij hunne contributie betalen."

"In elke gemeente, waar minstens f52.— aan jaarlijksche contributie betaald wordt, kan zich eenne Afdeeling der Maatschappij vormen."

Voorname Afdeelingsleesturen, Heeren Correspondenten¹) en de Directeur zijn steeds bereid om de vereischte inlichtingen te geven aan belangstellenden, die leden der Maatschappij wenschen te worden.

Koloniewoning van de toekomst te kijk

Het bouwteam van de nieuwe koloniewoningen had het plan opgevat wat meer bekendheid aan de nieuwe woningen te geven. Er waren veel vragen binnengekomen, ook van bewoners van de kolonie.

Op een open dag zouden ongetwijfeld wat mensen afkomen. Maar toen bleek dat een noordelijk regionaal dagblad een artikel van maar liefst vier pagina's aan het onderwerp had besteed, kwamen er op 11 november honderden belangstellenden op af. In de drie opengestelde woningen aan de Molenlaan was het een komen en gaan van bezoekers die met hun smurf-blauwe schoenovertrekken aan, de nieuwe woningen kwamen bewonderen. In de informatiestand bleek dat veel van de bezoekers werkelijk belangstelling hadden voor een woning in ons gebied. Het bouwteam kijkt met een positief gevoel terug op de open dag. Hilco Broekman van het gelijknamige bouwbedrijf: 'We hebben heel veel positieve reacties van de bezoekers gekregen. We zijn er trots op!'

Ook Janneke en Ruud Plomp, de eerste bewoners van een nieuwe woning aan de Molenlaan kijken met een goed gevoel terug op de dag: 'Het was file lopen in ons huis. We hebben naast gewoon nieuwsgierigen ook tientallen binnengehad die echt wilden zien of zo'n woning iets voor hen was. Wat vooral opviel was de verraste reactie van mensen over de ruimte in het huis. Ze hadden nooit gedacht dat in een huis als het onze, zonder aanbouw dus, nog zoveel ruimte is. Ook leuk waren de reacties van mensen die vroeger zelf in een oude koloniewoning hadden gewoond en vroegen waar nu de bedstee was. We krijgen nog steeds regelmatig kijkers en werken daar graag aan mee. Het is een heerlijk huis en het contact met de aannemer is uitstekend. Dat hebben we wel anders meegeemaakt!'

Genoeg serieuze belangstelling dus. Eén probleem werd helaas vaak gehoord: hoe raak ik mijn huidige woning kwijt? Misschien dat het dus nog wat tijd kost voordat alle geplande woningen zijn gerealiseerd.

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

- De voorzitter van het bestuur heeft onlangs om persoonlijke redenen zijn functie neergelegd. Het bestuur is druk doende in een opvolger te voorzien.
- Deze maand treedt een nieuw bestuurslid aan: mevr. Alice Nösten uit Erm. Zij heeft verschillende directeursfunctie bekleed.
- Het gebiedsinformatieprogramma De koloniën en omgeving is gereed. Het programma bevat drie avondmodules in de 'schoolbanken' en twee excursies. De eerste cyclus start op 26 februari. Kosten €65. Aanmelding via info@mvwfrederiksoord.nl.
- In de eerste helft van dit jaar zal in het pand op De Koloniehof waar tot

voor kort de Quiltservice was gehuisvest, door mw. Aafje Brouwer **De Weefplaats** worden geopend: een kleine werkplaats op textielgebied voor mensen met een zorgvraag. Een mooie invulling voor het vrijgekomen pand, passend binnen de traditie van de Maatschappij.

- Op verzoek van de gemeente is een arrangement ontwikkeld voor met name de bevolking van de Belgische koloniën van Weldadigheid en de Vlaamse omgeving daarvan: **de Kolonietour**. Verschillende toeristische en horeca-ondernehmers werken hierin samen aan een tweedaagse tour door de koloniën in en rond Frederiksoord en Veenhuizen. Meer informatie binnenkort op www.grenzloosenzo.nl.

De ondernemer aan het woord...Bob Veldman

Wat is het toch een prachtig gebouw dat oude Postkantoor. Voordat ik bij Bob Veldman aanklop sta ik nog even stil recht tegenover het monument en zie hoe bijzonder het is.

Eenmaal binnen moet ik natuurlijk eerst even zijn atelier bewonderen waar Bob de klokken herstelt en onderhoudt. Wat is alles keurig geordend. Onder het genot van koffie begint Bob te vertellen. Hij begint een studie politicologie aan de universiteit maar ontdekt al snel dat de studentenwereld van die tijd niet zijn wereld is. Daarna bezoekt hij de Hogere Zeevaartschool in Amsterdam. Een studie die hij keurig afrondt. Hij komt echter in de softwarebusiness terecht en omdat hij veel belangstelling heeft voor geschiedenis bezoekt hij in zijn vrije tijd vaak veilingen. Op deze wijze krijgt hij steeds meer belangstelling voor antieke

klokken en zijn eerste aankoop is een Engelse staande klok zonder uurwerk. Bob komt in contact met reparateurs van klokken. Die belangstelling groeit en groeit en na een aantal cursussen die hij volgt bij een zeer geïnspireerde klokkenmaker weet Bob wat hij beslist wil gaan doen. Naast zijn werk besteedt hij alle vrij tijd aan het repareren van klokken en besluit hij zich te gaan richten op hele mooie en bijzondere antieke klokken.

In 2007 besluit hij dat zijn hobby zijn werk moet worden en opent hij een klokkenwinkeltje in Blokzijl. Het jaar daarop neemt hij ontslag bij zijn werkgever en stort zich volledig op de 'klokkenwereld'. In het verleden is Bob al een paar keer langs het Postkantoor in Frederiksoord gereden en steeds weer raakt hij onder de indruk van het prachtige pand. Maar ja, ...de prijs. In 2011 neemt hij contact op met de eigenaar en na een

paar gesprekken en een stevige onderhandeling, slaagt hij erin het pand te kopen.

Sinds 2011 is zijn bedrijf 'Het Huygens Huys' in Frederiksoord gevestigd. Uiteraard heeft hij het pand enigszins aangepast maar wel zo dat de oorspronkelijke elementen zichtbaar zijn gebleven. In zijn galerie staan prachtige en zeker ook zeer bijzondere klokken. Bob repareert uiteraard ook uurwerken voor klanten en geeft uitgebreide garantie voor zijn reparatie-activiteiten. Hij ontvangt klanten uit heel Nederland. Onlangs heeft hij nog klokken verkocht aan inwoners van België. Bob straalt vertrouwen uit en is zeer service gericht. Dat zijn aspecten die - naast zijn mooie klokken uiteraard - een klant uitnodigen om elementen uit zijn unieke collectie aan te schaffen. Toen ik hem een tijdje geleden vroeg of hij ook klokken inkocht, zei hij: Als ik geen klokken inkoop, kan ik ze ook niet verkopen...

Op ‘erfgoedavontuur’ met Land Rover

Medio 2012 zag Erfgoed Avontuur het levenslicht, een initiatief van Tineke Dekker, in het dagelijks leven - ook - actief als communicatieadviseur voor de Maatschappij van Weldadigheid en Koloniewoning van de Toekomst.

Tineke is razend enthousiast over het verhaal van de Maatschappij: ‘Een uniek stukje Nederlandse geschiedenis en medebepalend voor de ontwikkeling van onze hedendaagse verzorgingsstaat’. Door haar werk is ze heel actief in het uitdragen van het gedachtengoed van generaal Johannes van den Bosch. Erfgoed Avontuur vormt voor haar een logisch verlengde van die dagelijkse werkzaamheden.

In een bescheiden setting van maximaal acht deelnemers neemt ze belangstellenden mee het gebied in en vertelt het kolonieverhaal aan de hand van landschap en bebouwing. Eén groot buitenmu-

seum noemt ze Frederiksoord en omgeving. Haar 9-persoons klassieke Land Rover voegt een extra dimensie toe aan de beleving van het verhaal. Immers: de auto komt op plekken waar je anders niet zo snel terecht zou komen, ook in de toenmalige Kolonie 7, Boschoord. ‘Want het verhaal houdt niet op waar gebaande wegen stoppen’, aldus Tineke. ‘Ik krijg heel verschillende gezelschappen,’ vertelt ze. ‘Denk aan uitjes voor familie, vrienden, studiegenoten, eetclubs... Het publiek is zeer gemêleerd. Meestal hebben de mensen al iets met het gebied. Omdat hun voorouders hier gewoond hebben, of omdat ze zelf uit de streek komen. Maar soms ook komen er mensen op Erfgoed Avontuur af die geïnteresseerd zijn in geschiedenis in het algemeen of UNESCO Werelderfgoed in het bijzonder.’

Naast erfgoedtours organiseert Erfgoed Avontuur ook fotoworkshops op Landgoed Boschoord en

in het Drents Friese Wold. Hiervoor wordt samengewerkt met een ervaren natuurfotograaf. Voor volgend jaar staan er ook ‘verhalenroutes’ op het menu. Het landschap houdt veel prachtvertellingen verborgen. Erfgoed Avontuur gaat ze onthullen. In deze setting wordt met meerdere Land Rovers gereden en op speciale plekken een pakkend verhaal verteld. Authentiek en waar gebeurd! Thema’s worden onder andere: oorlog, natuur, liefde en misdaad. Meer info op www.erfgoedavontuur.nl

Het huisje bij de Dellen

Aan koloniehuisjes zijn we in ons mooie gebied wel gewend. Maar er stonden nog meer bouwsels zoals het huisje bij de Dellen: een houten zomerhuisje zonder water of elektriciteit, om maar te zwijgen van gas en riolering.

Naar ik heb begrepen heeft het ooit als demonstratiemodel op de schooltuin gestaan en toen is het gekocht door de heer Van Leenhof, die van 1941 tot 1957 directeur van de Maatschappij was, en die het naast de Dellen heeft herbouwd. Hij heeft het op zijn beurt verkocht aan de boer die het aangrenzende land bezat, Remmelt Beuving.

In de zeventiger jaren verhuurde deze het wel aan ‘tuinhazen’, zoals leerlingen van de Tuinbouwschool werden genoemd. Remmelt fietste dan elke morgen met een melkbus drinkwater voorop zijn fiets naar het huisje. Meestal woonde er een zeer romantisch stel, maar om het er ook in de winter uit te houden moesten ze vooral behoorlijk spartaans zijn.

Toen onze zoon in 1980 voor zijn afstudeerscriptie zat heeft hij het een maand van Beuving gehuurd om daar als een kluizenaar ongestoord te kunnen werken. Hij kwam dan wel bij ons eten, maar vertrok steeds braaf met een vijf liter jerrycan water voor thee en dergelijke; wassen deed hij zich wel in het ven. Het laatste stel leerlingen dat er in 1978 nog woonde en runnen tegenwoordig een fruitteeltbedrijf in Nieuw Zeeland.

Staatsbosbeheer, de huidige eigenaar, heeft het afgebroken en de grond aan de natuur teruggegeven. Bij het opruimen ben ik nog een foto uit 1980 tegen gekomen; de kinderwagen was voor de huidige vader van ons eerste achterkleinkind, die zijn oom toch af kwam leiden.

Frits van der Bij

Kerstavond in Koloniekerkje

Voor de derde keer op rij werd op 24 december, op Kerstavond een gezellige bijeenkomst in het Koloniekerkje georganiseerd.

Eerst voor vooral de jeugd een spannende fakkeltocht door het bos achter de kerk begleid door de sonore klanken van de midwinterhoorns en daarna een scala aan vrijwilligers die voor de volgestroomde kerk hun muzikale kunsten vertoonden. Van hammondorgel tot solozang en van een jambeeband tot een vertederend gelegenheids kinderkoor.

Voor de inwendige mens was goed gezorgd. Aan alle bezoekers was gevraagd om zoals gebruikelijk wat mee te nemen. Daar was ruim gehoor aan gegeven. Een geweldige avond voor de bewoners van ons gebied, inmiddels al een traditie te noemen. Volgend jaar weer.

Informatieavond Werelderfgoed

Het afgelopen jaar zijn er flinke stappen gezet voor het gezamenlijke UNESCO nominatiedossier voor de voormalige koloniën van de Maatschappij van Werdadigheid.

Er is samen met alle partners, inclusief de Vlaamse koloniën Wortel en Merksplas, een convenant ondertekend, en er loopt een boeiend onderzoek naar de uitzonderlijke universele waarden van de Koloniën.

Op woensdag 23 januari wordt in Wilhelminaard door de provincie en de gemeente een avond beleg waarin bewoners worden bijgepraat over het lopende proces.

Aanmelden kan tot uiterlijk 20 januari op info@gemeentewesterfeld.nl t.a.v. dhr. B. Stikfort onder vermelding van het aantal personen en de locatie 'Wilhelminaard'.

Kerngroep Kolonie scoort

De Kerngroep Kolonie, een ad-hoc-samenwerkingsverband van organisaties en verenigingen in Frederiksoord, Wilhelminaard en Nijensleek, probeert de kracht van ons mooie gebied te versterken.

Het tien-puntenplan dat daarvoor is ontwikkeld is

enige maanden geleden ingediend bij de gemeente met het verzoek een bedrag beschikbaar te stellen ter ondersteuning. Onlangs is het bericht binnengekomen dat gemeente (en provincie) deze uiting van dorpskracht graag willen stimuleren en een bedrag beschikbaar stellen. Binnen afzienbare termijn zullen de eerste activiteiten zichtbaar worden

zoals de oprichting van een Kolonieploeg voor klein reparatiewerk in onze dorpen, een website, de instelling van een creatieve denktank voor activiteiten in 2018, het jaar waarin de Maatschappij 200 jaar bestaat en een mogelijk inspiratiebezoek van ondernemers aan een gebied dat inmiddels de Werelderfgoedstatus heeft bereikt. Meer volgt.

Kolonie Wintermarkt: stormachtig en succesvol

Op zondag 24 november stonden de berichten op de radio bol van de stormwaarschuwingen.

De zeilen van een aantal buitenkramen op de Wintermarkt stonden ook bol, zo bol zelfs dat ze naar een meer windvrije plek moesten worden verplaatst. De harde wind zorgde er ook voor dat de bezoekersstroom pas laat op gang kwam. Maar uiteindelijk trotseerden toch een paar honderd mensen meer dan vorig jaar het weer om de markt en de ondernemersbeurs te bezoezen.

Een gezellige markt, met meer kramen dan ooit, waaronder vijftien nieuwe standhouders. Geen gezellig brandende vuurkorven maar wel een smid die boven zijn vuur zich in het zweet werkte om de mooiste metalen voorwerpen te maken. Over belangstelling had hij absoluut niet te klagen. Natuurlijk had de Goedheiligman ook tijd in zijn altijd volle agenda kunnen vinden om de kinderen op de markt te bezoeken en een rondgang door de beide tenten te maken.

Achteraf: tevreden gezichten, niet alleen bij de ondernemers die op zaterdag aan het eind van de dag al een voorproefje hadden maar ook bij

de deelnemers aan de markt, het personeel en de vrijwilligers. De Marktcommissie is inmiddels bezig om voor volgend jaar een vernieuwde opzet voor de markt te bedenken. Na meer dan tien jaar is dat zo gek nog niet.

ONTWERP, OPMAAK EN DRUKWERK

SPONSOREN VAN DE STAR

TANKSTATION MENGER

Hotel Frederiksoord – Restaurant Fréderique – Brasserie F
www.hotelfrederiksoord.nl

UITVAARTVERZORGING KIERS

INSTALLATIEBEDRIJF
DICK SJABBENS
DIEVER 0521-591994

WILCO BEUGELING

Rob de Boer vasteplanten

Bouwbedrijf
Broekman v.o.f.

OP MAAT
VERSTELATELIER
Kledingsversnel- en reparatiewerk
Tel.: 06-50606050
0521 381379
Quiltservice
FREDERIKSOORD
Het Quiltcentrum van Zuidwest Drenthe

Familie
K. LEEUW

Alice
de Boer
stichting
maatschappij
weldadigheid

